

IMPACTUL SANȚIUNILOR ASUPRA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL *IMPACT OF SANCTIONS ON INTERNATIONAL TRADE*

SOVA Arina, studentă, Specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: sova.arina2016@gmail.com

Abstract. *In this study, we will show the effects of economic sanctions through the lens of their implementation on international trade. To do this, we draw on well-established theoretical work in international political economy. As we continue our investigation, we are examining any potential differential effects caused by the use of different tools. To do this, we will use the latest recent data published by banks and international organizations that will demonstrate the effect of sanctions on the world's economies. The findings will demonstrate that the effects of threatened sanctions are qualitatively and quantitatively different. Trade flow between the sender and the target decreases when sanctions are actually applied, but increases when penalties are threatened. In addition, we find different effects for different sanctions instruments. Moreover, we find that different sanctioning tools have different consequences.*

Keywords : *Economic sanctions, international trade, negotiation, conflict, trade policy, embargo*

JEL CLASSIFICATION: F51, F14, P33

INTRODUCERE

Privind istoria sancțiunilor, este clar că destul de multe amenințări cu sancțiuni nu au fost în cele din urmă urmărite. În prezent scena diplomatică mondială este dominată de tensiuni politice în creștere între guverne, amenințări și sancțiuni. La fel ca în februarie 2022, când UE, G7, OCDE și alte națiuni au impus sancțiuni severe Rusiei ca represalii pentru războiul său împotriva Ucrainei.

Sancțiunile economice sunt orice limitări sau amenințări de limitări impuse națiunii emitente în timpul legăturilor comerciale în curs cu o națiune țintă, în efortul de a convinge autoritatea să-și modifice politica comercială. Ele pot fi implementate unilateral, în comun, cu alte națiuni, prin Consiliul de Securitate al ONU sau cu asistență din partea altor organizații internaționale. Acești factori, împreună cu necesitatea urgentă a unor instrumente metodologice solide pentru evaluarea efectului sancțiunilor economice asupra comerțului exterior și efectuarea de alegeri tactice menite să minimizeze pierderile cauzate de sancțiunile economice pentru o creștere economică durabilă și pe termen lung la nivel național, au ghidat selectarea temei și a obiectivelor acesteia.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Sancțiunile comerciale pot fi folosite pentru a penaliza o anumită politică, pentru a crește cheltuielile asociate acesteia sau pentru a promova o schimbare a comportamentului. Sancțiunile pot fi fie unilaterale, fie multilaterale, aplicate de un grup de țări. Chiar și sancțiunile unilaterale impuse de o mare putere economică precum Statele Unite pot obține un sprijin popular pe scară largă și pot servi ca alternativă la utilizarea acțiunii militare. Sancțiunile multilaterale pot fi deosebit de puternice în acest sens.

Există următoarele tipuri de sancțiuni comerciale :

Embargoul - cel mai sever tip de sancțiuni comerciale, care interzice efectiv orice comerț cu națiunea țintă. De exemplu, Statele Unite continuă să impună embargouri comerciale asupra Cubei, Iranului, Coreei de Nord, Siriei și Crimeei ocupate de ruși din Ucraina, care interzic orice import sau export fără permisiunea prealabilă a guvernului american.

Restricțiile de export - Transferurile avansate de tehnologie către partenerii comerciali publici sau privați dintr-o națiune sancționată sunt adesea în centrul restricțiilor la export, care ar putea include cerințe de licențiere și interdicții directe. Acestea vizează frecvent sectoare considerate a fi deosebit de importante pentru națiunea sancționată, precum și pe cei implicați în comportamentul care a dat naștere sancțiunilor. De exemplu, guvernul SUA a blocat transporturile terțelor de semiconductori, telefonie, securitate de criptare, lasere, senzori, navigație, avionică și tehnologii marine către Rusia în februarie 2022, ca reacție la invazia Rusiei în Ucraina. Ca răspuns la asistența Belarusului în invazia rusă, Statele Unite au impus restricții ample la export asupra Belarusului în martie 2022 și au interzis transferurile de tehnologii de prelucrare a petrolului și gazelor către Rusia.

Restricții de import - importurile de bunuri sau servicii din națiunea sancționată sunt supuse restricțiilor de import și interdicțiilor directe. Ca reacție la invazia Ucrainei de către Rusia, propunerile de a impune restricții la importul țițeiului rusesc au zguduit piața mondială a energiei în martie 2022. S-a acordat mai puțină atenție restricțiilor de import în curs de desfășurare ale Uniunii Europene pentru cărbunele somalez și armele siriene.

Tarifele și cotele - restricționează comerțul, dar nu îl interzic definitiv, de aceea sunt folosite mai frecvent pentru a opri fluxurile comerciale din motive economice decât în scopuri de politică externă. Pentru a arăta un impact direct cu date recente vom analiza situația actuală din lume. Mai multe națiuni au implementat restricții comerciale împotriva Rusiei de la invazia acesteia în Ucraina. sancțiunile diminuează atât exporturile rusești, cât și importurile țării sancționate, ceea ce are ca rezultat pierderi economice pentru ambele națiuni. Cele mai eficiente sancțiuni sunt determinate de cât de mult este gata să plătească țara care le impune pentru ele sau de cât din propria pierdere economică este dispusă să accepte în schimbul fiecărei unități de pierdere rusă.

Un tarif împotriva Rusiei scade semnificativ importurile totale ale țării ce impune sancțiunile, la fel scad puternic și exporturile Rusiei. Toate acestea indică faptul că Rusia nu are destul timp să își găsească cumpărători alternative pentru produsele și serviciile sale, de aici și se deduce o scădere a veniturile Rusiei. De asemenea, țara care a sancționat la fel nu are destul timp să își găsească o sursă alternativă pentru a înlocui aceste produse. Prin urmare, tarifele și cotele impuse Rusiei au afectat ambele părți.

Economia Rusiei este într-o formă mai proastă decât a fost înainte de extinderea invaziei sale a Ucrainei în februarie 2022 pe o serie de indicatori diferiți. Conform previziunilor FMI, PIB-ul Rusiei s-ar prăbuși cu 8,5% în 2022, inflația va ajunge la 24%, iar șomajul va crește până la 9,6%. Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană (UE), Regatul Unit (Marea Britanie), Canada, Australia, Japonia și alte țări au impus recent noi sancțiuni Rusiei, care sunt fără precedent în domeniul de aplicare, coordonare și rapiditate. Aceste sancțiuni par a fi principala sursă de presiune economică asupra Rusiei. Alte elemente, precum epidemia și impactul războiului asupra economiei, sunt, de asemenea, problematice. Guvernul rus a pus în aplicare o varietate de măsuri pentru a diminua efectele sancțiunilor, iar exporturile de energie ale țării, care sunt acum în principal imune la sancțiunile internaționale, continuă să fie o sursă semnificativă de venit.

Economia actuală a Rusiei – fabricarea, cumpărarea și mutarea mărfurilor – a fost împiedicată de sancțiuni. Volumul comercial al Rusiei a scăzut dramatic (se preconizează că volumul importurilor Rusiei va scădea cu aproximativ 25% în 2022), iar peste 750 de firme străine și-au redus activitățile în/sau cu Rusia. Dincolo de ceea ce este impus legal de sancțiuni, multe corporații multinaționale și-

au limitat relațiile de afaceri cu Rusia. Acest lucru se datorează cel mai probabil pentru că sunt îngrijorați de posibilitatea unor sancțiuni viitoare, de posibilitatea confiscării activelor rusești și de costurile reputaționale ale afacerilor acolo.

Figura 1. Prognoza creșterii economice a Rusiei.

Sursa : <https://www.worldbank.org/>

Banca Mondială a prognozat că producția PIB-ului Rusiei în 2023 va scădea cu 7% din cauza sancțiunilor occidentale.

Sancțiunile împotriva Iranului au reușit să readucă țara la masa negocierilor – și într-adevăr să fie de acord cu acordul nuclear cu Iranul – atunci când administrația Obama a clarificat obiectivul sancțiunilor: a declarat că nu este o schimbare de regim (ceva Teheran ar fi considerat întotdeauna a fi mai costisitoare decât sancțiunile durerii), ci pentru a convinge Iranul să se abțină de la construirea unei arme nucleare.

Războiul SUA împotriva terorii din anii 2000 a revoluționat politica de sancțiuni. SUA și-au folosit centralitatea în sistemul financiar mondial pentru a convinge băncile din întreaga lume să se abțină de la facilitarea finanțării terorismului, să închidă conturi și să înghețe activele pe care Al Qaeda nu le mai putea accesa pentru operațiunile sale.

Economiile în curs de dezvoltare sunt mult mai preocupate de penuria de bunuri esențiale, chiar și într-un moment în care discutăm în primul rând despre dependența Europei de energia Rusiei. În țările în curs de dezvoltare vom vedea, și începem deja să vedem, prețuri prohibitiv de ridicate la alimente și lipsuri care afectează cel mai mult populațiile lor.

Sistemul economic internațional bazat pe reguli, pe care Statele Unite l-au susținut începând cu cel de-al Doilea Război Mondial, ar putea fi amenințat de sancțiuni, deoarece acestea ar putea provoca rupturi în economia globală care dau naștere la diferite blocuri și schisme economice. Pe de altă parte, o coaliție de națiuni asemănătoare, condusă de Statele Unite și Europa, ar putea deschide porți pentru noi acorduri comerciale mari, care au rămas în cea mai mare parte în Organizația Mondială a Comerțului (OMC) în ultimii 25 de ani.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Sancțiunile comerciale sunt o opțiune de politică preferabilă în locul utilizării forței în conflictele internaționale, datorită dominației occidentale în comerțul global și tehnologiei superioare. Măsura în care sancțiunile comerciale vizează cele mai importante sectoare ale economiei și elitei politice ale națiunii sancționate vor determina succesul sancțiunilor. Răspunsurile țărilor sancționate arată cât de eficiente sunt sancțiunile. Sancțiunile comerciale sunt eficiente în mai multe situații, nu numai atunci când o națiune sancționată își schimbă politicile pentru a duce la retragerea sancțiunilor. Sancțiunile pot fi considerate eficiente dacă produc rezultate superioare celor care s-ar fi

produs în lipsa lor, sau chiar dacă cauzează doar cheltuieli pentru națiunea sancționată și servesc drept simbol al nemulțumirii națiunii sancționate.

În final, dezbateră despre sancțiunile economice ca instrument al politicii externe este adesea restrânsă la o întrebare binară: funcționează sau nu? Există un sprijin amplu în literatura de specialitate care studiază sancțiunile pentru a spune că această întrebare este prea simplistă. Chiar dacă nu vedem un succes imediat în atingerea scopului principal al politicii de sancțiuni, ele provoacă prejudicii, în multe dimensiuni, iar astfel de prejudicii nu sunt de neglijat. Voința politică și regimul din spatele acesteia pot fi neafectate, dar resursele de care au nevoie pentru a-și continua cursul de acțiune se vor micșora inevitabil pe termen lung.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Antoci N., *IMPACTUL SANCTIUNILOR ECONOMICE ASUPRA COMERȚULUI EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA*, Chișinău, 2018
2. Sylvanus Kwaku Afesorgbor, *The Impact of Economic Sanctions on International Trade: How do Threatened Sanctions Compare with Imposed Sanctions?*, Italy, 2016
3. Trade Sanction, <https://www.investopedia.com/terms/t/tradesanction.asp>
4. What do sanctions help achieve? An expert explains, <https://www.weforum.org/agenda/2022/03/what-do-sanctions-help-achieve-an-expert-explains/>
5. Yuan Mei/Naiyuan Hu/Haishi "Harry" Li/Gustavo de Souza, (Trade) war and peace: How to impose international trade sanctions , 2022
6. The Economic Impact of Russia Sanctions, <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12092>
7. The Effects of Sanctions, <https://freepolicybriefs.org/2022/05/10/effects-economic-sanctions/>

Coordonator științific: DODU-GUGEA Larisa, dr., conf. univ,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: dodu-gugea.larisa@ase.md